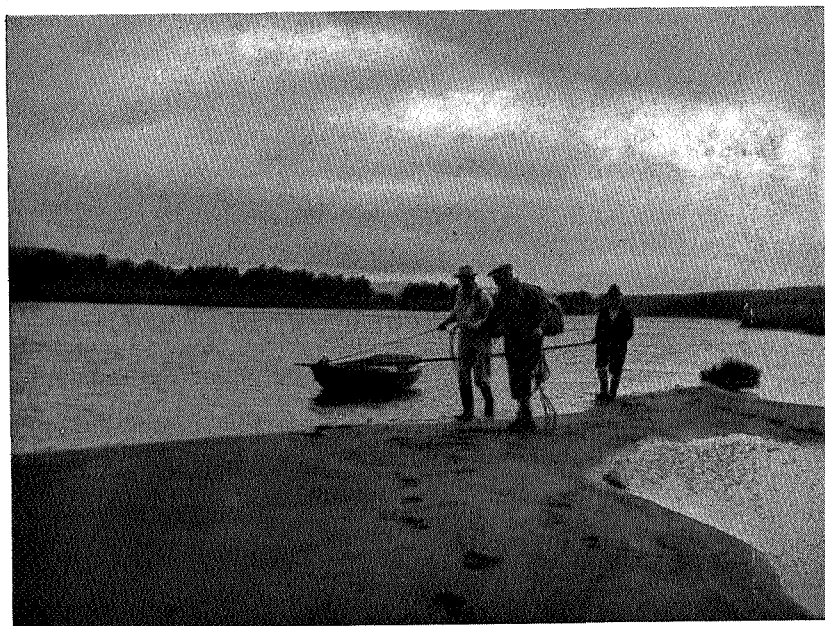

eigne augo, og i dei buskapane vi gjætte i Romådalen var storparten av kalvane flekkete enda ingen gjorde kunster med randetstavar! No ja — livet er fullt av store og vanskelege problem, og det er ikkje å vente at ein stakkars gjæfargut skal øygne botnen i dei alle! —

Den nye gjætar-staven min står no i kroken ved skrivebordet. Den står der og minner om lykkelege sommardagar i Romådalen, om tider som ikkje er meir. Og det for-seg-gjorte handtaket teiknar seg så vakkert mot veggen at det er ei glede å sjå. Gong og annan lyt eg bort og ta i det. Det fell så godt i handa og er så trygt å ta i — det er som å håndhelse på ein god ven.

«Moses» hentes 14 km nedenfor Nedal

Henry Iversen

NOEN BETRAKTNINGER OMKRING FEMUNDSMARKA, SLIK DEN EN GANG VAR, — OG SLIK DEN ER I DAG

Av Christian Andersen

Hvor finner en i dag slik fred og harmoni som i dette storslåtte villmarksområde, der ørreten spretter og elgen trækker tungt i lendet, mens fjellvåken svever høyt under en tindrende blå himmel på jakt etter bytte. For alle som er glad i å vandre i fjellet er Femundsmarka en vidunderlig opplevelse.

For noen år tilbake levde Stor-Hans der inne på Røvolden seter, en kilometers vei fra Roasten. Hvem har ikke hørt om ham. Han var fiskerens og vandringsmannens usvikelige venn. Svenske var han av fødsel, men foretrakk Norge, og fant seg vel tilrette inne i ødemarken. Her levde han i fred og ro og trasket rundt i de store furuskogene, da særlig Gutulia, kjent av alle friluftsfolk som har vanket i disse traktene.

Stor-Hans kunne fortelle utallige villmarkshistorier. Fikk han en «Klunk», ble den ellers tause mann underlig pratsom. Hulder og andre underjordiske vesener hadde ofte vært på besøk hos ham, men det lot ikke til at han hadde tatt seg nær av det. Ingen steder fant han verdt å leve, unntatt her inne, hvor han følte seg hjemme blant skogsdyrene og den storslåtte naturen. Han passet båtene for folk i hele Femundsmarka og så etter at alt var i orden.

Dessverre endte han sine dager her oppe i 1948. Noen fjellvandrere fant ham inne i Femundsmarkas eventyrrike. Over hans

ansikt hvilte en forklaret ro. Han hadde for alltid tatt farvel med sitt kjære rike. Et sjeldent godt menneske var gått bort. Han slet ofte hårdt for tilværelsen, men han fikk da også lønn for strevet. Det viktigste av alt, han hadde ro i sjelen. Ubekymret vandret han innover Grøtådalen eller langs den romantiske Røa mot Rogensjøen med fiskestangen i hånden, stoppet plutselig opp, lurte flua eller marken uti en innbydende kulp og drog opp så mange gylne og fete ørreter som han ville ha.

Når en i dag ferdes på de stedene der Stor-Hans engang holdt til, stopper en uvilkårlig opp. En underlig stillhet hersker der. Bare vindens sus i toppene av de stolte furuene forteller oss, at om Stor-Hans er borte, går livet sin vante gang.

Men tidene forandrer seg. Allerede i 1916 begynte en storstilet kampanje for å redde de usedvanlige flotte furuskogene, da særlig Gutulia som representerer et område på omkring 21.000 mål. Interesserte friluftsfolk har gjort, og gjør fortsatt alt som står i menneskelig makt for å få fredet dette område og traktene omkring Røavassdraget, men det ser temmelig trist ut. Staten eier dessverre hvert et tre her oppe. — Det skal være sagt at det er bedre å skaffe jernbanesviller til staten enn at skogen skal stå der ubenyttet. Men hva med friluftsfolkets interesser? Er det ingen som tar hensyn til dem? Det norske folk har krav på et slikt område, et av de få i landet som ennå smaker litt av villmark, hvor de kan koble av fra hverdagens slit og meditere litt for seg selv og dyrke sine interesser. Friluftsfolket føler seg krenket ved at et slikt uerstattelig område som Femundsmarka blir ødelagt. Erfarne skogsfolk kan ikke begripe hvordan staten kan få hogsten i øvre del av Røavassdraget til å lønne seg, og jeg er tilbøyelig til å være enig i dette etter selv å ha fartet rundt der siste sommer og tittet nærmere på de ynkelige stakkene, ofte oppråtnet innenfra, som ligger rundt omkring inne i marka.

Tomme dynamittkasser vitner om at det er foretatt en hel del sprengning i det vakre Røavassdraget for å lage bedre renner til tømmeret. Brusende fosser er blitt jevnet ut, bare for det formål å pine ut noen stakkars trepinner som en ellers kan få mye billigere fra andre kanter av landet. Denne sprengningen har i høy grad

forstyrret fisket. Vassdraget er i fiskernes øyne praktisk talt ødelagt. Det vil ta mange år før fisket blir det gamle gode, om det noensinne får sjansen til det. Godt er det at ikke Stor-Hans fikk oppleve å se det som er gjort i Røa. Det ville nok ha tatt hardt på ham.

Derfor må det være friluftsfolkenes kjære plikt å verne om dette praktfulle villmarksområde. Vi må alle være på vakt mot dem som vil bryte ned og ødelegge denne storslåtte naturen. Jeg vil hermed tillate meg å rette en appell til alle turistforeninger og utøvere av friluftsliv om å gå inn for å få Femundsmarka fredet, om ikke hele, så iallefall Gutulia og Røavassdraget med de nærmeste omgivelser.

Sylene fra Nøsteråa